

Villkor och anvisningar för Finlands Akademis finansieringsbeslut 2011 (forskaranställning som forskardoktor)

1. Tillämpningsområde
2. Totalkostnadsmodellen i Akademis forskningsfinansiering
3. Utbetalning av medel
4. Användning av medel
5. Avlöning av personal
6. Anskaffningar med finansiering från Akademin
7. Forskningsplatsens rapporteringsskyldighet
8. Den ansvariga ledarens rapporteringsskyldighet
9. Avvikelser från finansieringsplanen
10. Ändring i finansieringsbeslut
11. Tilläggsbidrag
12. Tillsyn samt avbrytande och återkrav av medel
13. Immateriella rättigheter
14. Överlåtelse av samhällsvetenskapligt material
15. Vetenskapliga publikationer
16. Forskningsetik
17. Vissa bestämmelser som tillämpas på forskningsfinansiering

1. Tillämpningsområde

Dessa allmänna villkor för Finlands Akademis (härefter Akademin) finansieringsbeslut tillämpas på beslut vars finansieringsperiod inleds tidigast 1.5.2011 samt på följande finansieringsinstrument:

- **Forskaranställning som forskardoktor**

De allmänna villkoren för Akademis finansieringsbeslut gäller både den ansvariga ledaren och forskningsplatsen (institutionen eller motsvarande där forskningen utförs). Ifall ansökan har lämnats in av den ansvariga ledaren och finansieringen betalas till forskningsplatsen i enlighet med Akademis beslut, är både den ansvariga ledaren och forskningsplatsen skyldiga att följa dessa allmänna villkor.

2. Totalkostnadsmodellen i Akademis forskningsfinansiering

Vid beredningen av Akademis finansieringsbeslut, vid beslutsfattandet och verkställandet av besluten tillämpas huvudsakligen totalkostnadsmodellen. Akademis forskningsfinansiering är till sin natur samfinansierad verksamhet där alltid minst två parter är ansvariga för kostnaderna för det projekt som finansieras. Då man söker finansiering hos Akademin, förbinder sig universitet, forskningsinstitut och andra forskningsorganisationer vid den samfinansierade verksamheten genom att bidra till finansieringen med en egen andel.

2.1 Finansieringsandel

Akademins finansieringsandel nämns i beslutet och är högst 80 procent. Samma finansieringsandel tillämpas lika på projektets alla kostnader, dvs. både direkta och indirekta kostnader. De indirekta kostnaderna omfattar lönebikostnader och omkostnadsandelen.

3. Utbetalning av medel

För att finansieringen kan utbetalas krävs att den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bekräftar att de tar emot finansieringen. Bekräftelsen ska göras i Akademins e-tjänst (under Mina ansökningar) inom sex veckor från beslutsdagen, om inte annat nämns i de särskilda villkoren av beslutsmeddelandet. Efter att bekräftelsen är gjord godkänner den ansvariga ledaren och forskningsplatsen finansieringsbeslutets innehåll i sin helhet och förbinder sig till att följa de villkor som Akademin ställt för medelsanvändningen.

Akademin tillämpar ett faktureringsförfarande i all sin forskningsfinansiering. Det är forskningsplatsen som svarar för förskott och begäran om utbetalning.

Akademin tar emot begäran om förskott och utbetalning i elektronisk form som nätfakturor. En begäran om förskott och utbetalning kan också göras via Akademins e-tjänst.

3.1 Förskott

Universitet och yrkeshögskolor kan ansöka om förskott från Akademin senast 21.2. Akademin kan betala förskott 1/3 av Akademins finansieringsandel för projektets första fulla kalenderår. Förskottet betalas ut före slutet av det första kvartalet. För projekt vars finansieringsperiod inleds i mitten av kalenderåret betalar Akademin förskottet först följande år.

En preciserad tidtabell för utbetalning av förskott kan vid behov skickas till ekonomiförvaltningen vid forskningsplatserna. Förskott kan betalas då forskningsplatsen i finansieringsbeslutet är ett universitet eller en yrkeshögskola. Förskottet jämnas ut då projektet slutförts. På stipendier utbetalas inte förskott.

Minimibeloppet för förskott som Akademin betalar är 7 500 euro. Förskott betalas endast en gång under beslutets giltighetstid. På infrastrukturfinansiering utbetalas inte förskott.

3.2 Begäran om utbetalning

Begäran om utbetalning lämnas in till Akademin för perioderna januari–april, maj–augusti och september–december. De nätfakturor som gäller begäran om utbetalning för forskningsprojekt lämnas in 20.5, 20.9 och 20.1 eller senast följande vardag.

4. Användning av medel

Akademins forskningsfinansiering får användas endast för det ändamål som anges i beslutet. Om beslutet innehåller särskilda villkor ska också de följas.

Finansieringen beviljas som ett totalbelopp som inte får överskridas. Finansieringen kan bara användas för att täcka kostnader som uppkommit under finansieringsperioden. Den ansvariga

ledaren och forskningsplatsen ansvarar för att finansieringen används enligt beslutet, enligt dessa allmänna villkor och anvisningar samt enligt andra gällande föreskrifter och bestämmelser.

4.1 Projektets basresurser

Akademien finansierar forskningsprojekt endast om forskningsplatsen åtar sig att svara för projektets basresurser. Dessa beror på den forskning som ska genomföras, men vanligen är det fråga om samma basresurser som institutionens övriga forskare har till sitt förfogande: arbets- och laboratorielokaler, apparatur (inkl. datorutrustning) samt telekommunikations-, telefon-, post-, kopierings- och bibliotekstjänster.

4.2 Kostnader som täcks med Akademiens finansiering

Med Akademiens finansiering kan man täcka både forskningens direkta (t.ex. direkta löner) och indirekta (t.ex. kostnader för utrymmen) kostnader. Samtliga kostnader täcks med samma finansieringsandel, som nämns i beslutet.

Akademiens forskningsbidrag får användas inom ramen för forskningsplanen för att täcka löner och arvoden samt lönebikostnader och stipendier (betalas vanligtvis endast för arbete eller studier utomlands). Om Akademien kräver en revisionsrapport på projektet kan också revisionskostnaderna godkännas som projektkostnader.

Mervärdesskatten betalas ur det beviljade bidraget, ifall den kvarstår som en slutlig kostnad för finansieringsmottagaren. Om den inte kvarstår som en slutlig kostnad, är det inte heller motiverat att inkludera den i kostnaderna av ett forskningsprojekt som Akademien finansierar. Det är inte tillåtet att med Akademiens finansiering överkompensera bidragsmottagaren genom att betala kostnader som inte kvarstår som slutliga kostnader för mottagaren.

4.2.1 Stipendier

I Akademiens beslut kan ingå stipendier som vanligtvis endast betalas för arbete eller studier utomlands samt för utländska forskares forskningsbesök till Finland under högst ett års tid. Om stipendier inte nämns i beslutet kan forskarens forskningsplats besluta att bevilja stipendier till dessa ändamål. I detta fall ska den ansvariga ledaren göra en motiverad framställning om utbetalning av personligt stipendium till forskaren i projektet. Framställningen görs till det behöriga organet i den ansvariga ledarens organisation (t.ex. personal-, ekonomi- eller allmänförvaltningen). Om framställningen får bifall kan forskningsplatsen betala stipendier ur forskningsbidraget. Det rekommenderas att stipendiets storlek följer nivån på Akademiens stipendier.

Akademien ansvarar inte för de skattepåföljder som betalningen av ett stipendium medför. Akademien rekommenderar att forskningsplatsen innan stipendiebeslutet fattas kontakter skatteförvaltningen för att ta reda på vilka påföljderna möjligtvis är.

Både stipendiaten och den som beviljar stipendiet är skyldiga att meddela Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA om stipendiet (www.mela.fi). Stipendiaten är skyldig att själv ordna försäkringsskydd enligt lagen.

5. Avlöning av personal

Bidraget för forskardoktorer är avsett endast för att täcka den sökandes avlöningskostnader, vilka bestäms enligt forskningsplatsens lönesystem, samt för övriga forskningsutgifter ifall de nämns i beslutet. Bidraget täcker således forskardoktorns lön i 36 månader och direkta forskningsutgifter. Med forskningsplatsens samtycke kan ett tidsbundet stipendium för arbete utomlands betalas ur bidraget. En forskaranställning som forskardoktor är avsedd för forskning på heltid och forskardoktorn ska under hela finansieringsperioden stå i anställningsförhållande till forskningsplatsen.

En forskardoktors uppgift är att bedriva forskning enligt framförd forskningsplan. Därtill rekommenderar Akademien att forskardoktorer handleder lärdomsprov inom sitt eget område samt ger undervisning i anknytning till sin egen forskning.

Avlöningen av och de övriga anställningsvillkoren för den personal som anställs med finansiering från Akademien ska följa de tjänste- och arbetskollektivavtal som gäller vid forskningsplatsen samt övriga bestämmelser om villkoren för anställningsförhållandet.

Akademien ska meddelas omedelbart ifall en person som beviljats forskaranställning som forskardoktor inte kan fortsätta i sin anställning, till exempel för att han eller hon byter arbetsuppgift eller för någon annan orsak. Den ansvariga ledaren ska i detta fall lämna in en ansökan om ändring via Akademiens e-tjänst (Mina ansökningar > Beslut > Ansökan om ändring). Ansökan ska göras för att antingen helt eller delvis avstå från forskningsbidraget.

5.1. De anställdas undervisningsmängd

Akademien rekommenderar att disputerade forskare som anställs med finansiering från Akademien ger undervisning eller handledning av lärdomsprov utan separat ersättning så att den sammanlagda arbetstiden som forskarna använder för undervisningen eller handledningen utgör 5 procent av den årliga arbetstiden (enligt kollektivavtalet). Undervisningen eller andra uppgifter som inte direkt har koppling till forskarens egen forskning ska dock inte utgöra mer än 10 procent av den årliga arbetstiden.

Akademien rekommenderar vidare att ifall akademifinansierade doktorander undervisar, ska undervisningen anknyta till deras egen forskning och utgöra högst 5 procent av den årliga arbetstiden. Undervisandet får inte fördröja avhandlingen.

6. Anskaffningar med finansiering från Akademien

Finansieringsmottagaren är skyldig att kontrollera ifall det projekt som Akademien finansierar lyder under lagen om offentlig upphandling och se till att eventuella upphandlingar konkurrensutsätts i enlighet med de förfaranden som nämns i lagen.

6.1. Anläggningstillgångar

Material, utrustning och litteratur som anskaffats med finansiering från Akademien ägs och förvaltas av forskningsplatsen.

Om finansieringen har beviljats för anskaffning eller grundlig förbättring av anläggningstillgångar som används för ett visst ändamål som bestäms i statsunderstödsbeslutet, får dessa tillgångar inte på ett bestående sätt användas för något annat ändamål än det som bestäms i statsunderstödsbeslutet, och ägande- eller besittningsrätten till tillgångarna får inte överlåtas till någon annan under den i statsunderstödsbeslutet angivna användningstiden för de tillgångar som är föremål för statsunderstödet.

6.2. Anskaffningsutgift som minskats med bidrag

Akademien förutsätter att bokföringsnämndens allmänna anvisning tillämpas på avskrivningar. I nämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan (16.10.2007) ges råd för hur ett investeringsbidrag ska bokföras. Enligt bokföringspraxis bokförs ett investeringsbidrag som erhållits för anskaffning av en tillgång som hör till bestående aktiva i form av utgiftsöverföring som en minskning av anskaffningsutgiften. Basen för avskrivningarna utgörs då av anskaffningsutgiften minskad med det erhållna bidraget. I noterna till balansräkningens passiva sida uppges med iakttagande av väsentlighetsprincipen den totala anskaffningsutgiften för den aktuella tillgången som hör till bestående aktiva och den andel som har avdragits med investeringsbidraget.

7. Forskningsplatsens rapporteringskyldighet

Rapporteringen i samband med begäran om utbetalning utgår från projektbokföringen, som i sin tur bygger på affärsbokföring. I projektbokföringen bokförs projektets alla direkta kostnader. Dessutom ska de kalkylerade allmänna omkostnader och lönebikostnader som bokförs för projekten härledas ur samfundets kostnadsberäkning. För de kalkylerade utgiftsposterna ska en separat rapport årligen sändas till Akademiens registratorskontor. Rapporten ska bygga på samfundets bokslut.

Den omkostnadsandel som godkänts i finansieringsbeslutet gäller under hela finansieringsperioden. I finansieringsbeslut som är daterade före 2009 tillämpas den 12,5 procent omkostnadsandel som ingår i besluten.

Utfallsuppgifter för de olika kostnadsslagen ska ges både från projektets start och för ifrågavarande period. Därtill ska motsvarande uppgifter ges också beträffande Akademiens finansieringsandel. Akademiens finansieringsandel räknas ut enligt det procenttal som anges i beslutet. Beloppet av Akademiens finansiering och Akademiens finansieringsandel framgår av finansieringsbeslutet.

Rapporteringen av individuella arbetsinsatser är en del av begäran om utbetalning. Vid behov kan Akademien ta emot specificeringen av individuella arbetsinsatser också som en datafil med alla nödvändiga fält ifyllda.

8. Den ansvariga ledarens rapporteringskyldighet

Projektets ansvariga ledare ska lämna in till Akademien en forskningsrapport senast den 1 juni efter finansieringsperiodens utgång. År 2011 kan rapporterna undantagsvis lämnas in senast 31.8.2011. Särskilda anvisningar om rapportering finns på webben på www.aka.fi/sv > För forskare > Rapportering.

9. Avvikelser från finansieringsplanen

I Akademiens finansieringsbeslut kan förutom den totala finansieringssumman också uppges projektets årliga belopp och utgiftsslag. Anvisningar om ändringar i kostnadsberäkningen finns under 9.1 och 9.2.

9.1 Det beviljade bidraget avviker från det sökta

Ifall den finansiering som Akademien beviljar avviker 10 procent eller mera från den sökta finansieringen, och den ansvariga ledaren och forskningsplatsen därför inte kan godkänna beslutets beräkningsgrunder, kan man ansöka om en ny kostnadsberäkning för projektet. I detta fall ska den ansvariga ledaren via Akademiens e-tjänst (Mina ansökningar > Beslut > Ansökningar om ändring) lämna in en ansökan om ändring av kostnadsberäkningen. Ansökan innehåller motiveringar och en ny kostnadsberäkning som följer kostnadsspecifikationen i den ursprungliga beräkningen. En ansökan om ändring av kostnadsberäkning ska göras inom sex veckor från beslutsdagen, om inte annat nämns i beslutsmeddelandets särskilda villkor.

9.2 Ändringar i årliga belopp

Den årliga avvikelser från det årliga belopp som bestäms i beslutet får vara högst 15 procent. Utgiftsslagen är riktgivande och det är tillåtet att avvika från dem, men endast om det stödjer genomförandet av forskningsplanen. Vid avsevärda avvikelser är det skäl att kontakta föredragande för beslutet.

Om den ansvariga projektledaren inte kan förbinda sig vid den indelning i årliga belopp som ingår i Akademiens finansieringsbeslut, med beaktande av glidningen på 15 procent, ska han eller hon framföra ett förslag på nya årliga belopp. Förslaget ska framföras inom sex veckor från beslutsdagen och via Akademiens e-tjänst (Mina ansökningar > Beslut > Ansökningar om ändring > Typ av ändring > Annan ändring). För beslut som gjorts före 31.3.2011 väljs alternativet "Annan ändring" i e-tjänsten.

Vid avsevärda avvikelser är det skäl att kontakta föredragande för beslutet.

10. Ändring i finansieringsbeslut

Akademin måste på förhand godkänna alla väsentliga ändringar som görs i innehållet av dess finansieringsbeslut eller i användningen av medel. Dessutom måste själva finansieringsbeslutet ändras.

Ändring i finansieringsbeslut kan sökas av forskningsplatsen och den ansvariga projektledaren. Ändring söks med en ansökan om ändring som lämnas in till Akademien av projektledaren. Ansökan ska innehålla tillräckliga motiveringar samt alla bilagor som anses nödvändiga för ärendet.

Ändring i ärenden som gäller finansieringen kan endast sökas under den tid finansieringen är i kraft, dock senast två månader före finansieringsperiodens slut.

Väsentliga ändringar som kräver Akademinns förhandsgodkännande är bland annat:

- väsentliga ändringar i forskningsplanen, t.ex. ändring av forskningstema
- förlängning av finansieringsperiod
- ansökan om byte av forskningsplats.

En finansieringsperiod kan förlängas endast på ansökan och av särskilda skäl, såsom en akademifinansierad forskares moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet, värnplikt eller civiltjänst, eller på grund av långvarig sjukdom. Finansieringsperioden kan på grund av vårdledighet förlängas med högst ett år. Ansökan om ändring ska lämnas in till Akademin omedelbart, dock senast två månader före finansieringsperiodens slut. Till ansökan ska bifogas relevanta intyg.

Man kan inte byta forskningsplats mitt under en utbetalningsperiod. Bytet kan alltså göras fr.o.m. maj, september eller januari. En förutsättning är att den ursprungliga forskningsplatsens sista begäran om utbetalning gällande finansieringsbeslutet har lämnats in till Akademin och har betalats.

Ansökan om ändring av forskningsplats görs av den ansvariga projektledaren. Till ansökan ska bifogas ett samtycke från den institution där forskningen ursprungligen utförts och en förbindelse av den nya institutionen samt en redogörelse från ekonomiförvaltningen över medelsanvändningen under bytet.

Den ansvariga ledaren lämnar in ansökan om ändring via Akademinns e-tjänst under Mina ansökningar > Beslut > Ansökningar om ändring.

Att man låter bli att använda ett beviljat bidrag utgör inte grund för en förlängning av finansieringsperioden.

11. Tilläggsbidrag

Denna punkt gäller inte för denna finansieringsmöjlighet.

12. Tillsyn samt avbrytande och återkrav av medel

Akademin har rätt att följa upp och övervaka användningen av beviljad finansiering samt att verkställa sådana inspektioner av mottagarens ekonomi och verksamhet som är nödvändiga med tanke på tillsynen av medelsanvändningen. Akademin har även rätt att inspektera hur forskningen genomförs, hur bokföringen sköts och hur villkoren i finansieringsbeslutet följs. Forskningsplatsen och den ansvariga ledaren är skyldiga att överlåta till inspektören alla nödvändiga bokförings- och andra handlingar och uppgifter samt att bistå i inspektionen. Både forskningsplatsen och den ansvariga ledaren ska också i övrigt på begäran tillstå Akademin uppgifter om forskningen och medelsanvändningen.

Den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bör utan dröjsmål meddela Akademien om sådana förändringar som påverkar användningen av bidraget, såsom annan finansiering eller inkomster för genomförande av forskningsplanen. Om summan av annan finansiering eller andra inkomster överstiger den som uppgetts i kostnadsberäkningen i den inlämnade ansökan kan Akademien förplikta forskningsplatsen att betala tillbaka den del av Akademiens finansiering som överskottet motsvarar.

Akademien kan besluta att avbryta eller avsluta finansieringen eller bestämma att redan utbetalt bidrag eller en del av det ska återkrävas om den ansvariga ledaren eller forskningsplatsen har använt finansieringen för ett annat ändamål än vad den har beviljats för eller lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att inverka på erhållandet av finansieringen, dess belopp eller villkor, eller i övrigt brutit mot bestämmelserna om medelsanvändning eller villkoren i finansieringsbeslutet.

Mottagaren av ett statsunderstöd ska utan dröjsmål betala tillbaka ett bidrag eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Återbetalningen görs på Finlands Akademiens bankkonto 166030-112337 (SWIFT Nordea Bank Finland Plc, Helsinki, NDEAFIHH; IBAN FI5616603000112337). Beloppet behöver inte återbetalas om det understiger 10 euro.

Om återbetalning och återkrav av statsunderstöd föreskrivs i 5 kap. statsunderstödslagen.

13. Immateriella rättigheter

Akademien rekommenderar att de som deltar i forskningsarbetet så fort som möjligt efter att finansieringsbeslutet har fattats skriftligen kommer överens med varandra och med forskningsplatsen om ägande- och nyttjanderätten till resultaten av den finansierade forskningen.

Vid institutioner där lagen om rätt till uppfinningar vid högskolor tillämpas anses akademifinansierad forskning som avtalsforskning såsom avses i lagen. Enligt lagen har högskolor primär rätt till de uppfinningar som tillkommit i forskning. Vid övriga institutioner tillämpas lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar.

14. Överlåtelse av samhällsvetenskapligt material

Akademien rekommenderar att allt samhällsvetenskapligt material som samlats in med akademifinansiering överläts till Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv (FSD), se www.fsd.uta.fi/svenska. Arkivet är förlagt till Tammerfors universitet. Materialet överläts så snabbt som möjligt efter att Akademiens finansiering upphört.

15. Vetenskapliga publikationer

Akademifinansierade forskningsprojekt ska i sina vetenskapliga publikationer alltid nämna att forskningen har genomförts med finansiering från Finlands Akademi. Akademien rekommenderar att akademifinansierade forskare publicerar sina artiklar i öppna, webbaserade vetenskapliga publikationer i de fall det inom det aktuella området finns elektroniska tidskrifter som är av minst

lika hög kvalitet som traditionella prenumerationstidskrifter. Det rekommenderas dessutom att forskare sparar parallella kopior av samtliga publicerade forskningsartiklar i finländska, öppna elektroniska publikationsarkiv.

16. Forskningsetik

Akademien förutsätter att man inom all akademifinansierad forskning följer Forskningsetiska delegationens anvisningar "God vetenskaplig praxis och handläggning av avvikelser från den" (se www.tenk.fi) samt Akademiens kompletterande forskningsetiska anvisningar (se www.aka.fi/sv > För forskare > Medelsanvändning > [Etiska anvisningar](#)). Forskningsplatsen förbinder sig att meddela Akademiens registratörskontor om en ansvarig ledare eller forskare som beviljats finansiering från Akademien blir föremål för en utredning som gäller brott mot god vetenskaplig praxis.

17. Vissa bestämmelser som tillämpas på forskningsfinansiering

Vid användning, utbetalning och tillsyn av forskningsbidrag följs bland annat statsunderstödslagen, lagen och förordningen om statsbudgeten, lagen om offentlig upphandling, upphandlingsförordningen för staten, statsbudgeten och bestämmelserna om dess tillämpning, samt övriga allmänna stadganden och bestämmelser om användning om statliga medel. Vid forskningsplatsen följs de interna reglerna, bestämmelserna och anvisningarna såvida de inte strider mot de villkor som ställts av Akademien.